

Försäkringsvillkor

Fondförsäkring för PA16 Avdelning I och PA16 Avdelning II

Försäkringsvillkoren gäller från 2026-06-01
avtal tecknade från och med 1 mars 2003
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag

Folksam

Innehåll

Fondförsäkring för PA16	3
Försäkringsavtalet.....	3
Tiden för Folksamns försäkringsansvar	3
Premie	3
Fondförsäkring.....	3
Pensionskapital	4
Pensionsbelopp	4
Ålderspension	4
Ändring av avtalet.....	6
Utbetalning.....	7
Anmälan om dödsfall	7
Tidpunkt för utbetalning samt räntebestämmelser	7
Flytträtt.....	7
Avgifter och skatter	8
Information	8
Force majeure.....	8
Behandling av personuppgifter	9
Ändring av försäkringsvillkor.....	9
Pensionsnämnd	9
Om du inte är nöjd	10
Vänd dig först till Folksam.....	10
Begreppsförklaringar	11

Fondförsäkring för PA16

Försäkringsavtalet

Avtal om pensionssparande i fondförsäkring ingås med Folksam Fondförsäkringsaktiebolag, nedan kallat Folksam, organisationsnummer 516401-8607 med säte i Stockholm. Huvudkontorets adress är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm. För mer information, gå in på folksam.se

Fondförsäkring PA16 Avdelning I och Avdelning II är en kollektivavtalsgrundad tjänstepensionsförsäkring som baserar sig på överenskommelsen om tjänstepension för arbetstagare hos staten med flera som förhandlats fram av Arbetsgivarverket och arbetstagarorganisationerna på det statliga avtalsområdet (OFR/S, P och O, SACO-S och SEKO). PA 16 Avdelning I gäller normalt för arbetstagare födda 1988 och senare och PA 16 Avdelning II gäller normalt för arbetstagare födda 1987 eller tidigare. Fondförsäkring enligt dessa villkor grundar sig på PA16. För denna försäkring gäller ovan nämnda överenskommelser i tillämpliga delar, dessa försäkringsvillkor och Folksams försäkringstekniska regler. Vidare gäller vad som anges i försäkringsavtalslagen och svensk lag i övrigt. Dessa villkor gäller även för eventuell extra premie som erläggs till försäkringen enligt överenskommelse mellan avtalsparterna, enligt överenskommelse mellan arbetsgivare och lokal facklig organisation eller enligt överenskommelse mellan arbetsgivare och anställd.

I dessa försäkringsvillkor används den gemensamma benämningen PA16 för både Avdelning I och Avdelning II. Om avvikande regler gäller för någon avdelning, anges detta särskilt.

Försäkrad är den anställda på vars liv försäkringen gäller, det vill säga den person vars ålder eller dödsfall är bestämmande för hur och när försäkringsersättning ska utbetalas.

Försäkringstagare är den anställdes arbetsgivare. Om den försäkrade byter anställning till arbetsgivare som omfattas av avtalsområdet blir den nya arbetsgivaren automatiskt ny försäkringstagare. I fråga om rätten till försäkringsförmån anses varje försäkrad som försäkringstagare. Om den försäkrade lämnat någon uppgift som är ofullständig eller oriktig gäller detsamma som om den försäkrade varit försäkringstagare.

Försäkringen får inte pantsättas, belånas, återköpas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen. Överlåtelse får endast ske vid byte av anställning till ny arbetsgivare inom PA16.

Folksam lämnar kontrolluppgifter enligt skatteförfarandelagen.

Tiden för Folksams försäkringsansvar

Försäkringen träder i kraft när Folksam mottagit uppgift om den försäkrades val och mottagit den första premien för försäkringen från Statens tjänstepensionsverk (SPV).

Försäkringsavtalet gäller till dess att utbetalningarna från försäkringen upphör eller att den försäkrade flyttar pensionskapital till annan valbar försäkringsgivare, se Flytträtt. Försäkringsavtal som tecknats utan återbetalningsskydd upphör att gälla vid ditt dödsfall. Försäkringsavtal som tecknats med återbetalningsskydd upphör att gälla vid ditt dödsfall om förmånstagare saknas.

Premie

Premien betalas av arbetsgivaren och överförs till Folksam av SPV. Vid den försäkrades arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall kan rätt till premiefrielse gälla. Folksam är inte försäkringsgivare för premiefrielseförsäkringen. Återbetalning av premier kan begäras från SPV vid felaktigt förmedlad premie och Folksam återbetalar det belopp som SPV begär. Beloppet belastar den försäkrades pensionskapital.

Fondförsäkring

Entréfondslösning

Folksam placerar premierna i en åldersberoende fondportfölj, i en så kallad entréfondslösning med en fondfördelning som utgår från den försäkrades ålder. Portföljens bestämda fördelning mellan aktiefonder och räntefonder innebär att risken i portföljen är lägre ju äldre den försäkrade är. Detta sker genom successiva omfördelningar av pensionskapitalet från aktiefonder till mer räntefonder med start från 61 års åldern.

Läs mer på folksam.se om entréfondslösningen.

Fritt val

Den försäkrade kan när som helst lämna entréfondslösningen och i stället välja att befintligt och framtida pensionskapital placeras i Fritt val. Den försäkrade kan senare återgå till entréfondlösningen.

Köp, fondbyten, inlösen

Anmälan om byte av fond ska göras via Mina Sidor på folksam.se eller på annat anvisat sätt. Fördelning mellan olika fonder ska anges i hela procent. Premie får fördelas mellan högst tio fonder. Totalt kan högst tjugo fonder ingå i försäkringsavtalet. Köp och inlösen av fondandelar samt fondbyten, genomförs så snart det är möjligt från det att Folksam erhållit erforderligt underlag för transaktionen. Hur lång tid en transaktion tar är bland annat beroende av bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Köp och inlösen kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, avgifts- och skatteuttag, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i de tekniska och administrativa system varav transaktionen är beroende.

Folksam ansvarar i sådana fall inte för eventuell förlust till följd av kursuppgång eller kursnedgång under tiden fram till det att transaktion kan genomföras. Folksam ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba försäkringstagaren eller annan i samband med placering i fonder, om Folksam har förfarit med normal aktsamhet. Folksam ansvarar inte heller för ekonomisk förlust, som kan drabba försäkringstagaren, när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmer. Avgifter får tas ut för att täcka Folksams kostnader för fondbyte, se Folksam.se för mer information om aktuella avgifter.

Förändringar i fondutbudet

Det bestämda fondutbudet kan komma att förändras och Folksam har då rätt att överföra kapital från en utgående investeringsfond till annan lämplig investeringsfond. Läs mer på folksam.se om valbara fonder.

Pensionskapital

Pensionskapitalets storlek beror på utvecklingen i de fonder som premier är placerade i och av eventuell arvsvinst som tilldelas försäkringen, se Begreppsförklaringar. Pensionskapitalets storlek påverkas också av hur stora avgifter försäkringen har och den skatt som dras från försäkringens värde. Den försäkrade bär den ekonomiska risken för fondernas, och därmed också pensionskapitalets, värdeutveckling.

Det belopp som betalas ut från försäkringen kallas pensionsbelopp. Ett sparande i fondförsäkring ger inget garanterat pensionsbelopp. Pensionen kan bli såväl högre som lägre än värdet av gjorda inbetalningar.

Beroende på fondernas utveckling kan pensionsbeloppet vara olika stort vid olika utbetalningstillfällen. Läs mer om hur pensionsbeloppet fastställs och beräknas under *Pensionsbelopp*.

Pensionsbelopp

Pensionsbeloppet/pensionen fastställs på följande sätt:

- Fondandelarna fördelas på det antal år utbetalning ska ske, med hänsyn tagen till framtida avgifter. Vid livslång utbetalning, och vid tidsbegränsad utbetalning från försäkring som saknar återbetalningsskydd, använder Folksam ett antagande om livslängd relaterat till förväntad livslängd i försäkringsbeståndet.
- Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som, efter avdrag för skatt och avgifter, fastställs för varje utbetalningstillfälle.
- Beloppet beräknas utan hänsyn till kön.

Ålderspension

Ålderspensionen tecknas med pensionsålder 69 år och gäller med livslång utbetalning. Utbetalningen av ålderspension sker efter den försäkrades begäran, har sådan begäran inte inkommit sker utbetalningen automatiskt från 72 års ålder.

Den försäkrade har möjlighet att ändra utbetalningstidpunkt och utbetalningstid, se *Ändring av avtalet*.

Försäkringen kan gälla med eller utan återbetalningsskydd, se även *Ändring av avtalet*.

Ålderspension med återbetalningsskydd

För ålderspensionen med återbetalningsskydd gäller följande:

Dödsfall innan ålderspension börjar utbetalas:

- Avlider den försäkrade innan ålderspensionen börjat utbetalas, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd, som utbetalas till insatt förmånstagare under fem år. Utbetalningarnas storlek beror på pensionskapitalets värdeutveckling.

Dödsfall under pågående utbetalning av ålderspension:

- Avlider den försäkrade under pågående utbetalning av livsvarig ålderspension, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande garantitid. Den del av försäkringens värde som avser tiden efter garantitidens slut bortfaller vid dödsfall, vilket bidrar till arvsvinster för andra försäkringar inom försäkringskollektivet. Avlider den försäkrade efter att garantitiden tagit slut, upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter. Se *Begreppsförklaringar*
- Avlider den försäkrade under pågående utbetalning av tidsbegränsad ålderspension, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande avtalad utbetalningstid.

Dödsfall under uppehåll av utbetalning av ålderspension:

- Avlider den försäkrade under uppehåll av livsvarig ålderspension, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande garantitid. Den del av försäkringens värde som avser tiden efter garantitidens slut bortfaller vid dödsfall, vilket bidrar till arvsvinster för andra försäkringar inom försäkringskollektivet. Avlider den försäkrade efter att garantitiden tagit slut, upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter. Se *Begreppsförklaringar*.
- Avlider den försäkrade under uppehåll av tidsbegränsad ålderspension, omvandlas pensionskapitalet till ett återbetalningsskydd som betalas ut till förmånstagare under resterande avtalad utbetalningstid.

Försäkrad/förmånstagare har rätt att ändra försäkringen, se Ändring av avtalet.

Förmånstagarförordnande

Generellt förordnande

Vid försäkringens tecknande gäller ett generellt förmånstagarförordnande för återbetalningsskyddet.

Om inte särskilt förordnande anmälts till Folksam, utbetalas återbetalningsskyddet till förmånstagare i denna ordningsföljd:

1. Den försäkrades make/registrerade partner/sambo.
2. Den försäkrades arvsberättigade barn.

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas återbetalningsskyddet i lika delar mellan dem.

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden stadigvarande sammanbor med ogift försäkrad förutsatt att de

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare har varit gifta eller registrerade partner eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Om förmånstagaren avlider innan försäkringens värde till fullo utbetalats inträder annan förmånstagare om sådan finns.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Särskilt förordnande

Den försäkrade kan till Folksam skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta

- a. make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner
- b. sambo eller tidigare sambo
- c. barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person under a) eller b).

Finns det flera barn som är förmånstagare, fördelas pensionen i lika delar mellan dem såvida inget annat anges.

Om förmånstagaren avlider innan försäkringens värde till fullo utbetalas inträder annan förmånstagare om sådan finns. Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Avstående

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin förmånstagarrätt. Vid avstående inträder den eller de förmånstagare som skulle fått rätt till utbetalning om den avstående varit avliden.

Ålderspension utan återbetalningsskydd

Vid den försäkrades dödsfall upphör försäkringen och inga utbetalningar görs därefter.

Ändring av avtalet

Den försäkrades ändringsmöjligheter

Återbetalningsskydd

Den försäkrade kan när som helst välja bort valt återbetalningsskydd. Innan utbetalning av ålderspension påbörjats kan den försäkrade välja att lägga till återbetalningsskydd. För att återbetalningsskyddet ska omfatta även tidigare intjänad ålderspension måste hälsokraven uppfyllas vid hälsoprövning. För försäkrad som inte uppfyller hälsokraven begränsas återbetalningsskyddet till premie som tjänats in från och med månaden efter valet av återbetalningsskydd. Om återbetalningsskyddet läggs till inom tolv månader efter en familjehändelse krävs ingen hälsoprövning. Med familjehändelse avses att den försäkrade gifter sig, blir sambo eller får barn.

Den försäkrade har inför den första utbetalningen rätt att ändra antalet år med återbetalningsskydd till lägst 5 år.

Utbetalningsålder

PA16 Avdelning I

Utbetalningen av ålderspension sker efter den försäkrades begäran, har sådan begäran inte inkommit sker utbetalningen automatiskt från 72 års ålder. Den försäkrade har rätt att få pensionen utbetald från annan utbetalningstidpunkt, tidigast från och med den ålder från vilken allmän pension enligt lag tidigast kan betalas ut. Den försäkrade kan även välja att senarelägga utbetalningstidpunkten.

PA16 Avdelning II

Utbetalningen av ålderspension sker efter den försäkrades begäran, har sådan begäran inte inkommit sker utbetalningen automatiskt från 72 års ålder. Den försäkrade har rätt att få pensionen utbetald från annan utbetalningstidpunkt, tidigast från 63 års ålder. Försäkrade födda 1965 eller tidigare kan välja att få pensionen utbetald tidigast från 61 års ålder. Den försäkrade kan även välja att senarelägga utbetalningstidpunkten, det finns ingen åldersgräns.

Utbetalningstid

Inför den första utbetalningen kan den försäkrade välja tidsbegränsad utbetalningstid, lägst tio år och högst 20 år.

Förlänga utbetalningstid under pågående utbetalning

Den försäkrade som valt temporär utbetalning av ålderspensionen kan förlänga utbetalningstiden under pågående utbetalning. Den försäkrade kan begära förlängning av utbetalningstiden till och med månaden närmast före den månad då ändringen ska träda i kraft. Utbetalningstiden kan förlängas vid ett eller flera tillfällen till högst 20 år, räknat från det att utbetalningen startades, om den försäkrade inte väljer livsvarig utbetalning. Den försäkrade kan ändra sin begäran och förlänga utbetalningstiden ytterligare till och med månaden närmast före den månad då det träder i kraft. Förkortning av utbetalningstid är inte möjlig att välja under pågående utbetalning.

Uppehåll med utbetalning

Den försäkrade kan vid ett eller flera tillfällen göra uppehåll i utbetalningen av ålderspension. Uppehåll måste gälla hela den ålderspension som utbetalas från försäkringen i fråga, det är således inte möjligt att pausa del av utbetalning. Den försäkrade kan begära uppehåll i pensionsutbetalningen till och med månaden närmast före den månad då ändringen ska träda i kraft. Uppehåll i utbetalningen från en försäkring kan endast begäras för en period åt gången. Den försäkrade har rätt att ändra den tidpunkt då utbetalningen ska återupptas efter ett uppehåll. Den försäkrade kan ångra eller ändra sin begäran om uppehåll i pensionsutbetalningen till och med månaden närmast före den månad då det träder i kraft.

Ändringsanmälan

Ändring av utbetalningsålder, utbetalningstid, återbetalningsskydd samt begäran om uppehåll med utbetalning anmäls alltid till Folksam.

Förmånstagares ändringsmöjligheter

Om den försäkrade avlider innan utbetalning av ålderspension har påbörjats, har förmånstagare rätt att senarelägga utbetalningen samt ändra utbetalningstiden till lägst fem år och högst 20 år. Förmånstagare har dessutom rätt att under utbetalningstiden byta fonder.

Utbetalning

Utbetalningstermin är normalt månad i efterskott. Om det periodiska beloppet understiger 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin. Är pensionskapitalet lägre än 30 procent av ett prisbasbelopp när utbetalningen ska påbörjas, har Folksam rätt att lösa in försäkringen med ett engångsbelopp.

Anmälan om dödsfall

Anmälan om dödsfall ska snarast göras till Folksam.

Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan. Komplettering ska på begäran ske med handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till ersättning.

Tidpunkt för utbetalning samt räntebestämmelser

Utbetalning ska ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som krävs för utbetalning. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska ske skyndsamt. Vid dröjsmål utgår ränta enligt räntelagen. Även om dröjsmål inte föreligger utgår ränta motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Referensräntan fastställs av Riksbanken varje kalenderhalvår. Ränta utbetalas inte om den sammanlagda räntan understiger 0,5 procent av prisbasbeloppet.

Flytträtt

Den försäkrade har rätt att flytta intjänat pensionskapital till och från av kollektivavtalsparternas godkända försäkringsgivare. Flytt av pensionskapital sker enligt regler som fastställs av kollektivavtalsparterna och av reglerna i inkomstskattelagen.

Flytten ska avse allt intjänat pensionskapital i försäkringen. Flytt av pensionskapital med återbetalningsskydd kan endast ske till försäkring med återbetalningsskydd. Detsamma gäller att flytt av pensionskapital utan återbetalningsskydd endast kan ske till försäkring med utan återbetalningsskydd. Pensionskapital inom PA16 Avdelning I kan endast flyttas till försäkring för Avdelning I. Pensionskapital inom PA16 Avdelning II kan endast flyttas till försäkring för Avdelning II.

Endast pensionskapital som överstiger de sammanlagda flyttavgifterna, som belastar pensionskapitalet under flyttprocessen, är flyttbart.

Inflytt

Den försäkrade har rätt att flytta intjänat pensionskapital till Folksam från annan av kollektivavtalsparterna godkänd försäkringsgivare (avgivande försäkringsgivare).

Vid inflytt av intjänat pensionskapital övergår försäkringsansvaret till Folksam när pensionskapitalet mottagits. För inflyttat intjänat pensionskapital gäller samma placeringsregler som för premieinbetalningar, se avsnitt Fondförsäkring.

Utflytt

Fram till tre månader innan ålderspension helt eller delvis har börjat betalas ut, har den försäkrade rätt att flytta intjänat pensionskapital från Folksam till en annan valbar försäkringsgivare (mottagande försäkringsgivare). Flytt är inte tillåtet under utbetalningstid. Flytten ska avse hela pensionskapitalet.

Flyttprocess

Den försäkrade ska göra anmälan om flytt hos valcentral. Valcentralen vidarebefordrar anmälan till Folksam.

Folksam ska flytta pensionskapitalet senast det datum valcentralen aviserar Folksam. Den försäkrade har rätt att ångra flytten senast 10 kalenderdagar efter det att flyttbeställningen bekräftats av valcentral.

Om Folksam genomför flytten mer än sju kalenderdagar efter den angivna flyttidpunkten ska räntekompensation tillföras det flyttade pensionskapitalet. Räntekompensation beräknas från och med sju kalenderdagar efter flyttidpunkten till och med den tidpunkt då överföring av pensionskapitalet genomförs. Räntekompensation är för närvarande Riksbankens referensränta plus 4 procent men kan ändras efter beslut av Pensionsnämnden. Ränta utbetalas inte om den sammanlagda räntan understiger 0,25 procent av prisbasbeloppet vid beräkningstidpunkten.

Flyttavgift

För flytten har Folksam rätt att ta ut en avgift. Se aktuella avgifter som finns på folksam.se.

Avgifter och skatter

Avgifter

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för administration och fondförvaltning. Folksam har rätt att ta ut vid var tid gällande avgifter. Avgifterna kan ändras. Avgifterna tas ut genom inlösen av fondandelar. Inlösen av fondandelar sker proportionellt i förhållande till fondernas värdefördelning i pensionskapitalet.

Försäkringsavgift

Försäkringsavgiften kan bestå av en fast årlig avgift och en avgift på pensionskapitalet.

Fondförvaltningsavgift

Fondbolag som förvaltar fonder tar ut en avgift på fondvärdet. Fondförvaltningsavgiften i respektive fond är frändragen när kursen redovisas.

Fondbytesavgift

Fondbyten mellan Folksams godkända fonder är avgiftsfria.

Flyttavgift

För flytt av pensionskapital till annan försäkringsgivare har Folksam rätt att ta ut en flyttavgift.

Övriga avgifter

Inga extra avgifter tas ut för pensionsutbetalning eller vid ändring av försäkring.

Se folksam.se för aktuell information om avgifter.

Skatter

Avkastningsskatt

Folksam betalar, enligt lag, årlig avkastningsskatt som dras från försäkringens värde.

Inkomstskatt

Din utbetalning från försäkringen beskattas som inkomst av tjänst. Folksam gör avdrag för preliminär skatt.

Information

Folksam utfärdar pensionsbesked till den försäkrade med uppgift om pensionskapitalet samt besvarar frågor om gällande förmånstagarförordnande. Den försäkrades arbetsgivare har rätt att från Folksam få del av information till den del uppgifterna behövs för att bedöma arbetsgivarens avdragsrätt för pensionskostnader. Folksam kan på begäran lämna annan information rörande försäkringen.

Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenat på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att vi har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma. Exempel på sådana händelser

som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På www.folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Folksam följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Folksam med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Folksam har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folsams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Skaderegistrering

Bolaget använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Ändring av försäkringsvillkor

Villkoren för denna försäkring grundar sig på vid var tid gällande kollektivavtal om PA16. Villkoren får anpassas till framtida ändringar av PA16 samt till sådan framtida ändring av tillämpning av PA16 som beslutas av kollektivavtalsparterna eller av Pensionsnämnden. Sådan ändring träder i kraft vid den tidpunkt som kollektivavtalsparterna har kommit överens om.

Under försäkringstiden kan Folksam även göra ändring i försäkringsvillkoren om detta är nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndighets föreskrift eller ändrad rättstillämpning. Sådan ändring kan börja gälla omgående. Folksam kan ändra försäkringsvillkoren av annan anledning, om ändringen anses vara gynnsam för den försäkrade eller saklig befogad med hänsyn till försäkringens art. Ändringen träder i kraft från den tidpunkt som beslutats av Folksam och meddelas i enlighet med aktuella regler i försäkringsavtalslagen.

Pensionsnämnd

Kollektivavtalsparterna har inrättat en pensionsnämnd som i vissa fall, på begäran av SPV eller Folksam ska tolka villkoren i PA16. Pensionsnämndens kanslifunktion sköts av SPV och dess ledamöter utses av kollektivavtalsparterna.

Om du inte är nöjd

Vänd dig först till Folksam

Om du har frågor om behandlingen av ditt ärende, ta i första hand kontakt med ärendets handläggare, som kan ge dig förklaringar och kompletterande upplysningar.

Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det omprövat hos Folksam eller överprövat enligt nedan.

Genom konsumentvägledaren i din kommun eller genom Konsumenternas försäkringsbyrå kan du få vägledning i frågor som rör försäkring och sparande enligt nedan.

Din rätt till överprövning av ditt ärende

Om du inte är nöjd med Folksams beslut eller handläggning kan du begära att få ditt ärende prövat hos Kundombudsmannen Folksam. Om det därefter föreligger tvist kan du begära överprövning i allmän domstol.

Om ditt ärende gäller tolkning av PA16 prövas din fråga i första hand i nämnd, se nedan.

Kundombudsmannen Folksam

Kundombudsmannen Folksam är en fristående och opartisk instans som kostnadsfritt prövar de flesta försäkrings-, sparande och skadeärenden. Anmälan måste göras inom ett år från det att Folksam lämnat slutligt besked.

Telefon: 0771-65 52 53

Webbplats: [Kundombudsmannen - Vårt oberoende är en extra trygghet - Folksam](#)

Nämnder

Kollektivavtalsparterna har träffat överenskommelser om en särskild nämnd – Pensionsnämnden – som svarar för tolkningen av PA16. SPV eller Folksam kan begära att villkoren i PA16 ska tolkas av nämnden. Begäran om tolkning av villkoren ska lämnas till SPV, som ansvarar för nämnden.

Allmän domstol

Tvist med Folksam kan prövas av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan du få ersättning därifrån för en del av kostnaderna. Du måste i så fall kontakta advokat eller annat lämpligt ombud, som kan godkännas av Nämnden för Rättsskyddsfrågor (FNR).

Konsumentvägledning

- Konsumenternas försäkringsbyrå

Konsumenternas försäkringsbyrå ger kostnadsfri vägledning i frågor som rör försäkring, men prövar inte enskilda tvister.

Adress: Box 242 15, 104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

konsumenternas.se

- Kommunal konsumentvägledning

Kommunal konsumentvägledning finns i många kommuner och ger kostnadsfri hjälp i försäkringsärenden.

Begreppsförklaringar

Arvsvinst

Pensionskapital efter avliden med försäkring som saknar fullständigt återbetalningsskydd eller annat efterlevandeskydd och som tillfaller övriga liknande försäkringar

Flytträtt

Villkor i försäkring som gör det möjligt för försäkringstagaren eller den försäkrade att under vissa förutsättningar flytta pensionskapital från en försäkringsgivare till en annan

Fond

Samling av värdepapper (portfölj) som ägs av andelsägare.

Fondförsäkring

Livförsäkring som normalt saknar garanterat pensionsbelopp och för vilken försäkringstagaren eller den försäkrade själv bestämmer inriktningen på sitt sparande genom att välja en eller flera fonder som är valbara hos försäkringsföretaget

Förmånstagare

Person som har rätt att få utbetalning från försäkringen

Försäkrad

Fysisk person på vars liv, ålder eller hälsa en försäkring gäller

Försäkringsgivare

Försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om försäkringens omfattning.

Försäkringsvillkor

Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns

Försäkringstagare

Fysisk eller juridisk person som har tecknat försäkring med försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag som har övertagit en försäkring. För denna försäkring är det arbetsgivaren som är försäkringstagare.

Försäkringstid

Försäkringens giltighetstid.

Garantitid

Den utbetalningstid som gäller för återbetalningsskydd med avdrag för tid som pensionen utbetalats eller varit i uppehåll. Garantitiden kan som längst vara 20 år och som kortast 5 år.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet i en fond är antalet fondandelar multiplicerade med fondens köpkurs vid inlösentillfället.

Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen.

Återbetalningsskydd

Efterlevandeskydd som innebär att hela eller en del av pensionskapitalet betalas ut till förmånstagare vid den försäkrades död.